

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.705/2015/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Princz Kornél ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek - a dr. Nagy Zita Ibolya ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve (címe) alperes ellen szerzői jogdíj megfizetése iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 6.P.20.561/2015/11. számú ítélete ellen az alperes 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperes részére 15 napon belül 6 350 (Hatezer-háromszázötven) forint összegű másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s :

A 2014. évben az alperes üzemeltette a szám alatti „**R** Italbolt” elnevezésű vendéglátó üzletet.

2014. február 17-én a felperes alkalmazottja az üzletben ellenőrzést végzett, amely alapján kiállított, az alperes bélyegzőjével ellátott adatszolgáltatási lapon rögzítette, hogy az üzlet minden nap 6 és 22 óra között tart nyitva, befogadóképessége 15 fő, jogdíjfizetés szempontjából besorolása IV. kategória, benne zenegép működik.

Az alperes a 2014. április 1. és 2014. június 30. napja közötti időszakra 47 887 Ft összegről 2014. április 30-i fizetési határidővel kiállított, a 2014. július 1. és 2014. szeptember 30. napja közötti időszakra 48 412 Ft összegről 2014. augusztus 5-i fizetési határidővel kiállított és a 2014. október 1. és 2014. december 31. napja közötti időszakra 48 412 Ft összegről 2014. október 28-i fizetési határidővel kiállított jogdíjfizetési értesítőkben meghatározott összesen 144 711 Ft jogdíj fizetési kötelezettségének nem tett eleget.

A **Zs-né dr. P. P.** közjegyző előtt 23013/Ü/30322/2015 számon fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelemmel indult, de az alperes ellentmondása folytán perré alakult eljárásban a felperes keresetében a 2014. április 1. és 2014. december 31. napja között esedékes szerzői jogcím kérte kötelezni az alperest 144 711 Ft tőke, a tőke után 2014. október 29. napjától a kifizetés napjáig járó, a Ptk. 6:155. §-ának (1) bekezdése szerinti mértékű késedelmi kamata és a perköltség megfizetésére azzal, hogy a felhasználás

módját és időtartamát a kiállított adatszolgáltatási lap teljes körűen igazolta, de az ennek alapján számított jogdíjat az érvényesített időszakban az alperes nem fizette meg.

Az alperes a kereset elutasítását, a felperes perköltségében marasztalását kérte azzal, hogy a zenegép kizárólag egy helyi zenekar számait tartalmazta, amelyeket a vendégek ingyenesen hallgathattak meg, így jövedelemszerzés célját közvetve sem szolgálta.

Az elsőfokú bíróság 11. sorszámu ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 144 711 Ft-ot, valamint annak 2014. október 29. napjától a kifizetés napjáig járó és a mindenkori késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 %-kal növelt mértékű kamatát, valamint 40 003 Ft összegű költséget.

Az ítélet indokolása szerint a 2014. február 17. napján tartott ellenőrzés során adatszolgáltatási lap került kiállításra, amely az alperes személyes nyilatkozatából is megállapíthatóan tartalmazta, hogy az üzlet vendégek számára nyitva álló helyiségében az ellenőrzés időpontjában zenegép volt elhelyezve. Az alperes személyes nyilatkozatával is alátámasztottan megállapítható továbbá, hogy az adatszolgáltatási lap kiállítását követően abból egy példányt a felperes alkalmazottja az alperes alkalmazottjának átadott, akitől azt az alperes megkapta, majd a perrel érintett időszakban sem változás-bejelentési, sem egyéb tartalmú nyilatkozatot a felperes irányában nem tett. Az így megállapított tényállási elemek alapján a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVII. törvény (Szt.) 1. §-a (2) bekezdésének e) pontja, 24. §-ának (1), (2) és (3) bekezdései, 25. §-ának (1) és (4) bekezdései, valamint az alperes által közzétett, a hivatalos értesítőben megjelent V14 megjelölésű jogdíjközlemény IV. fejezetének 1.1., 2.1., 4. és 5.4. pontjai értelmében a perbeli időszakban a vendéglátó üzlet üzemeltetésével összefüggésben az alperest a keresetben megjelölt összegű jogdíj fizetési kötelezettség terhelte.

Hangsúlyozta az első fokú ítélet, hogy a nyilvános előadás formájában megvalósított felhasználás bármilyen műszaki eszközzel megvalósulhat és megvalósítható, amely tekintetében a jogdíjfizetési kötelezettség szempontjából a zenegép, mint műszaki eszköz felhasználásának specialitása nincs, erre figyelemmel közömbös, hogy a felhasználással érintett zenegép hogyan működtethető, lényegi paramétere-e a zeneművek egyéni választhatósága, nincs jelentősége a zeneművek tartalmának és mennyiségének, így annak a körülménynek sem, hogy a választható repertoár pusztán egyetlen zenekar zeneműveit fogja-e át.

Rámutatott arra is az elsőfokú bíróság, hogy az Szt. 25. §-ának (1) bekezdése alapján a zeneszerzők és a szövegírók képviselőjében a már nyilvánosságra hozott zenemű nyilvános előadásának engedélyezésére és az ennek fejében fizetendő díj mértékére vonatkozóan a zenei művekkel kapcsolatos szerzői jogok közös kezelését végző szervezet - amely az Szt. 86. §-ának (1) bekezdése szerint Magyarországon egyedülként a felperesi egyesület - köt szerződést a felhasználóval kivéve, ha a szerző az Szt. 87. §-ának (3) bekezdésében szabályozott nyilatkozatot tett. Mivel az alperes által megjelölt zenekar tagjai a per adatai alapján megállapíthatóan a felpereshez intézett írásbeli nyilatkozattal előzetesen az előző jogszabályi rendelkezésben utalt kilépő nyilatkozatot nem tettek, a felhasználással érintett művek a perbeli időszakban a közös jogkezelés hatálya alá tartoztak, ezért a felperes mint közös jogkezelő szervezet a díjigény érvényesítésére az Szt. 88. §-ának (1) bekezdése alapján saját nevében jogosult.

Az első fokú ítélet tévesnek találta azt az alperesi hivatkozást, hogy a zenefelhasználás jövedelemszerzés vagy jövedelemfokozás célját közvetve sem szolgálta. Ezzel szemben az Szjt. 38. §-a (2) bekezdésében foglalt azon rendelkezés alapján, mely szerint jövedelemfokozás célját szolgálja a felhasználás, ha alkalmas arra, hogy a felhasználó vevőkörét vagy látogatottságát növelje, vagy pedig ha az üzlethelyiséget látogató vendégek vagy más fogyasztók szórakoztatását szolgálja - a kialakult és következetes bírói gyakorlat szerint a vendéglátóhely tekintetében a vendégek számára nyitva álló helyiségben megvalósított zeneszolgáltatás a vendégek, fogyasztók szórakoztatását szolgálja, és egyben alkalmas arra, hogy a szórakozóhely vevőkörét, látogatottságát növelje, amelyre figyelemmel a jövedelemfokozás célját segíti elő.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a keresettel azonos tartalommal marasztalta az alperest, és a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes javára a Ptk. 6:155. §-ának (2) bekezdése szerinti 12 303 Ft behajtási költségátalányból, a felperes által előlegezett együttesen 15 000 Ft összegű közjegyzői díjból és eljárási illetékből, valamint a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján megállapított bruttó 12 700 Ft ügyvédi munkadíjból álló perköltség megfizetésére.

Az első fokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását, a felperesnek másodfokú perköltségében marasztalását; másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára kötelezését. A fellebbezésben előadta, hogy a Pp. 164. §-ának (1) bekezdéséből következően az alperes tagadásával szemben a felperesnek kellett volna bizonyítania, hogy az alperesi vendéglátó egységben jogdíjfizetési kötelezettséggel járó zeneszolgáltatás történt. Bizonyítási kötelezettségének a felperes nem tett eleget, az alperes kézjeggyével nem ellátott becsatolt adatszolgáltatási lap a zeneszolgáltatás bizonyítására nem volt alkalmas. Ennek hiányában az alperest szerzői jogdíj fizetési kötelezettség nem terheli. Hangsúlyozta, hogy a zenegép operációs rendszere 2014. márciusában összeomlott, a gép működésképtelenné vált és leselejtezésre került, így zeneszolgáltatás nem is történhetett.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helyes indokai alapján történő helybenhagyását, az alperesnek másodfokú perköltségében marasztalását kérte. Kiemelte, hogy a követelés jogalapja az alperes a személyes meghallgatása során a zenegép elhelyezésének és azon zeneművek nyilvános előadásának elismerése és az adatszolgáltatási lap tartalma alapján bizonyított; a jogdíjfizetési értesítők pedig a követelés összecszerűségét is alátámasztották. A perbeli időszakban az alperes a felhasználást érintő változást nem jelentett be a felperes részére, ezért a díjfizetési kötelezettsége sem módosult.

Az ítéletábra a fellebbezést a következők szerint nem találta alaposnak:

Az elsőfokú bíróság a kérelem és ellenkérelem keretei között a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékoknak a Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerinti mérlegelési jogkörében a tényállást helyesen állapította meg, a releváns jogszabályok megfelelő alkalmazásával helyes érdemi döntést hozott, amelynek valamennyi, az ítéletben előadott indokát az ítéletábra teljes mértékben osztotta.

Csupán a fellebbezésben foglaltakra tekintettel mutat rá az ítéletábra az alábbiakra:

Az Szjt. 16. §-a (1) bekezdésének a jogvédelem általános körét kijelölő szabálya értelmében a szerzői jogi védelem alapján a szerzőnek kizárólagos joga van a mű egészének vagy valamely azonosítható részének anyagi formában és nem anyagi formában történő bármilyen felhasználására és minden egyes felhasználás engedélyezésére. A felhasználás a perben releváns módja tekintetében pedig az Szjt. 24. §-ának (1) bekezdése azt írja elő, mely szerint a szerző kizárólagos joga, hogy művét nyilvánosan előadja, hogy erre másnak engedélyt adjon.

A szerzői jogok vagyoni forgalomban való részvételére vonatkozó szabályok alapozzák meg a felhasználásra és a felhasználás engedélyezésére vonatkozó szerzői jogosultságokat. A felhasználás engedélyezéséhez fűződő kizárólagos jogosultság részeként a szerző engedélyezi a mű bármilyen módon történő nyilvános előadását, azaz - az átlagos családon és annak társasági ismerősi körén felüli - nyilvánosság számára hozzáférhető helyen történő bemutatását. A felhasználás engedélyezésére főszabály szerint a szerző és a felhasználó közötti egyedi felhasználási szerződéssel kerülhet sor - ezek az úgynevezett nagyjogos művek -, azonban az Szjt. 25. §-ának (1) bekezdése szerint az írók, a zeneszerzők és a szövegírók képviselőiben a már nyilvánosságra hozott zenemű és irodalmi mű nyilvános előadásának engedélyezésére és ennek fejében fizetendő díj mértékére vonatkozóan az irodalmi és a zenei művekkel kapcsolatos szerzői jogok kezelését végző szervezet köt szerződést a felhasználóval, kivéve ha a szerző a 87. §-ának (3) bekezdésében szabályozott nyilatkozatot tett. Az előbbi jogszabályi rendelkezés a már nyilvánosságra hozott zenemű és irodalmi mű esetén olyan vélelmet állít fel, amely szerint a szerző hozzájárulását a közös jogkezelés rendszerében adja meg, lehetőség van azonban a kiterjesztett közös jogkezelés hatálya alóli kilépésre.

A fentiekben hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből következően az alperes jogdíj fizetési kötelezettségét a zenefelhasználás ténye és a közös jogkezelés hatálya alóli - nem vitatott - kilépés hiánya alapozta meg.

A 2014. február 17. napján kiállított adatszolgáltatási lap a Pp. 195. és 196. §-aiban írt feltételek hiányában sem közokiratnak, sem teljes bizonyító erejű magánokiratnak nem minősül, ezért nem fűződik hozzá a benne foglalt tények és adatok valóságához, illetve a nyilatkozat megtételéhez, elfogadásához vagy kötelezőnek elismeréséhez fűződő törvényes vélelem.

A szabad bizonyítási rendszerben azonban az egyszerű okirat is alkalmas a tények bizonyítására, és a Pp. 193. §-a alapján az egyszerű okirattal bizonyítható tények vonatkozásában is mellőzheti a bíróság - szükség szerint - a bizonyítást.

Az alperesi bélyegző használata és az ellenőrzést végző felperesi alkalmazott tanúvallomása az adatszolgáltatási lapon rögzített adatok valódiságát kellően alátámasztották. Az adatszolgáltatási lap kiállításának a körülményei azonban a per eldöntése szempontjából jelentőséggel nem bírtak, mivel a jogdíjfizetési kötelezettség fennállása és terjedelme szempontjából releváns, ott feltüntetett adatokat - nyitvatartási idő, befogadóképesség, zenegép elhelyezése, a vendéglátó üzlet folyamatos működtetése - az alperes sem vonta kétségbe. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra, hogy

önmagában az a körülmény, hogy az alperes a közönség részére rendelkezésre álló helyiségben zeneszolgáltatásra is alkalmas készüléket tartott üzemben - mivel vélelmezhető, hogy azokon keresztül zeneszolgáltatás is történik -, a szerzői jogdíjfizetési kötelezettséget megalapozza; és közömbös, hogy a készüléken keresztül milyen időtartamban, milyen zenekartól származó zeneszámokat szolgáltatott, mint ahogy a helyesen idézett bírói gyakorlat szerint nem annak van jelentősége, hogy a zenegép használatáért a vendégek fizettek-e, hanem annak, hogy a zeneszolgáltatás önmagában alkalmas a látogatottság növelésére, ezáltal legalább közvetetten jövedelemfokozásra.

Az alperes fizetési kötelezettségére pedig nincs kihatással az egyébként az elsőfokú eljárásban nem hivatkozott és nem is bizonyított tény, hogy a perbeli időszak elején a gép működésképtelenné vált, mivel az alperes a törvényi kötelezettsége ellenére a változást nem jelentette be a felperes felé, holott az Szjt. 25. §-ának (4) és (6) bekezdéseiből az következik, hogy amennyiben a felhasználó elmulasztja a már megkezdett felhasználás megváltoztatásának a közös jogkezelő szervezet részére való előzetes bejelentését, úgy a szerzői jogdíj összegével megegyező költségátalány fizetési kötelezettség terheli; ezáltal jogdíjfizetési kötelezettsége ebből az okból nem módosult.

Mindezek alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése szerint - és annak a Pp. 254. §-ának (3) bekezdése szerinti helyes indokai alapján - helybenhagyta.

Az alperes a másodfokú eljárásban is peresztes lett, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az ítéletábra a felperes javára a fellebbezett pertárgyérték alapul vételével és a kifejtett ügyvédi tevékenységre figyelemmel a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja, 4/A. §-ának (1) bekezdése és (5) bekezdése alapján az Áfa összegét is tartalmazó minimális ügyvédi munkadíj megfizetésére, míg a lerótt fellebbezési illetéket - peresztesége miatt - az alperes viselni köteles.

A perköltség vonatkozásában a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapult.

Debrecen, 2016. február 4.

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Pribula László s.k. előadó bíró,
Dr. Bakó Pál s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő